แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

THE GUIDELINES FOR IMPROVING EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE MANAGEMENT OF SCHOOLS UNDER KAMPHAENG PHET SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

[1]ชาตรี ภู่แฟง และ [2]พฤฑฒิพล พฤฑฒิกุล

[1]Chatree Phufang and [2]Pruettipol Pruettikul,

[1]มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, ประเทศไทย

[1]Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand

[1]Kruchatree_2020@hotmail.com

Received :December 5,2024; **Revised** :January 18, 2025; **Accepted** :January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร (2) หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่าทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 (2) ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐาน ด้านการจัดทำแผนที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐาน ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินและตรวจสอบ ด้านการติดตามผลการดำเนินการ และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ สถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในแต่ละด้าน (3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ

---

[1] ครู ค.ศ.1 โรงเรียนคลองลานพัฒนาจินดาศักดิ์ ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภายในแบบมีส่วนร่วม 3.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมกับบริบท ควรแต่งตั้งคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดเน้นและนโยบาย 3.2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาควรสอดคล้องกับสภาพปัญหา จัดทำกลยุทธ์ จากการวิเคราะห์ SWOT และควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ 3.3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ควรมีระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทควรมีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผล 3.4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีระบบการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพพัฒนาเครื่องมือและนำผลมาสรุป 3.5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาระบบการติดตามการดำเนินงาน มีการสะท้อนผล 3.6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง นำผลการประเมินมาสะท้อนคุณภาพ เปิดเผยข้อมูลนำผลการรายงาน

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา; การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน; การมีส่วนร่วม

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the problems in the samples that included 341 participants under Kamphaeng Phet Secondary Educational Service Area Office and data was collected using a research problem questionnaire and (2) to find research methods to collect data on 17 target groups using structured interviews, analyze content frequency breakdowns, and prioritize.The results of the research revealed that: (1) The results of the study of participatory internal quality assurance management in the schools as a whole found that all six areas had the highest average level of practice, with an average of 4.64. (2) Problems of participatory internal quality assurance management in educational institutions were found in the area of standard setting. In terms of planning, it focuses on quality according to standards, operation side evaluation and inspection. In terms of following up on the results of operations and the preparation of self-assessment reports. The most common problem is that educational institutions lack participation in each aspect. (3) Guidelines for developing participatory internal quality assurance management. 3.1) Setting educational standards for the schools to cover the context, a relevant working group should be appointed to participate in consideration of being consistent with the focus and policy. 3.2) Making an educational development plan and carrying out development plans should be

consistent with the problems, create strategies from SWOT analysis, and create quality development plans. 3.3) For the Implementation of the educational development plan, there should be a management system that is appropriate to the context and should include monitoring, inspection, and evaluation. 3.4) For the evaluation and inspection of educational quality within the schools, there is an evaluation system to check the quality of developing tools and summarize the results. 3.5) Following up on performance in order to develop quality according to educational standards, developing an operational tracking system, and reflecting. 3.6) Preparing a self-evaluation report, using the evaluation results to reflect the quality of information disclosure and report results.

Keywords: Development Guidelines; Internal Quality Assurance Management; Participation

บทนำ

การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) การจัดการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการ ทั้งการจัดเองโดยสถานศึกษา สถาบันการศึกษา และมอบหมายหรือเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ตลอดจนภาคเอกชนให้มามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานรัฐจัดให้เรียนฟรี ประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยที่รัฐบาลมีระบบในการกำกับ ติดตามดูแล ให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในทุกระดับ และในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอ

ต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ , 2561)

แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา วิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาปี พ.ศ. 2554 สืบเนื่องจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประกันคุณภาพภายใน ของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้ 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา 7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับแนวดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาเป็นหลักการสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 ที่ว่าด้วยระบบการบริหารจัดการศึกษาได้แสดงเจตนารมณ์ด้านการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน

ท้องถิ่น ไว้ในหลายมาตรา ซึ่งมีผลให้บทบาทการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนมากที่สุด ส่วน โคเฮ็นและอัฟออฟ (Cohen & Uphoff) ให้ความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบ และร่วมมือในองค์กรพัฒนาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามขั้นตอนในการบริหารตามแนวคิดของโคเฮ็นและอัฟออฟ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Evaluation) ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) (Cohen & Uphoff, 1995, p. 6) ซึ่งจะเห็นได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์การที่ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสมาชิก 2) การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมายที่จะช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิกและความร่วมมือนั้น

จากการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของโรงเรียนในสังกัด และการศึกษาผลการประเมินภายนอกสามารถสรุปได้ว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ จะจัดการศึกษาโดยไม่เน้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและไม่ได้นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงเท่าที่ควรมีการจัดการเรียนรู้โดยครูเป็นหลักในขณะที่ผู้บริหารไม่ได้เข้ามาช่วยจัดการและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการการประกันคุณภาพภายใน ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กร ภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เท่าที่ควรโดยเฉพาะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มีหลายโรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ.

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากมีน้อยและยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานอยู่อีกร้อยละ 29.03 เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ให้มีกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้มีสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และกระบวนการการบริหารการประกันคุณภาพและมีกระบวนการการบริหารอย่างมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 32 โรงเรียน รวมทั้งหมด 2,032 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากประชากรทั้งหมด 2,032 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 341 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานโรงเรียนมัธยม จำนวน 5 คน นักวิชาการที่จบการศึกษาสาขาบริหารการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 2 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานนะภาพของผู้ตอบเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยเป็นลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่ามีค่าความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะระหว่าง 0.80 –

1.00 และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient Cronbach) เท่ากับ 0.93 ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview Form) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 วิเคราะห์แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแจกแจงความถี่และจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวม

ด้าน	สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.	ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.70	0.64	มากที่สุด
2.	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.68	0.43	มากที่สุด
3.	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.66	0.39	มากที่สุด
4.	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.54	0.35	มากที่สุด
5.	ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.57	0.47	มากที่สุด
6.	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.68	0.46	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	**4.64**	**0.26**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวมพบว่า ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\overline{X}$ = 4.64, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ ($\overline{X}$ = 4.70, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.68, S.D. = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.54, S.D. = 0.35) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดในแต่ละด้าน

ด้าน	สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.	ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์บริบทก่อนกำหนดมาตรฐาน	4.56	0.56.	มากที่สุด
2.	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา			
	การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อดี หรือผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ	4.68	0.56	มากที่สุด
3.	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา			
	มีการสะท้อนการจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนาโดยบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง	4.59	0.62	มากที่สุด
4.	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา			
	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนพัฒนาฯ	4.45	0.41	มากที่สุด
5.	ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา			
	การมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลจากการติดตามมาวางแผนปรับปรุงพัฒนา	4.50	0.55	มากที่สุด
6.	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองการมีส่วนร่วมในการรับทราบผลสำเร็จของสถานศึกษา	4.62	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษารายข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์บริบทก่อนกำหนดมาตรฐาน ($\overline{X}$ =

4.56, S.D. = 0.56) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ($\overline{X}$ = 4.60, S.D. = 0.51) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากแผนพัฒนาประจำปี ($\overline{X}$ = 4.64, S.D. = 0.25) ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนพัฒนาฯ ($\overline{X}$ = 4.45, S.D. = 0.41) ด้านการติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลจากการติดตามมาวางแผนปรับปรุงพัฒนา ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.55) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการรับทราบผลสำเร็จของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.62, S.D. = 0.48)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ พบว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วม พบว่ามีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปเป็นรายด้านได้ ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของประเด็นกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่ามีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปได้ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานให้ครอบคลุมกับบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การแต่งตั้งคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง และมีความเหมาะสมกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาแต่ละมาตรฐาน 3) การกำหมดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรมีการร่วมพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดเน้นและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง

2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของประเด็นจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปได้ ดังนี้ 1) ควรมีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาควรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของสถานศึกษา 2) ควรมีการจัดทำพัฒนากลยุทธ์ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ SWOT อย่างเป็นระบบ 3) ควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการร่วมวิเคราะห์ปัญหา 4) ควรดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของประเด็นการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปได้ ดังนี้ 1) ควรมีระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

และดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2) ควรมีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของแผนงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย 3) ควรมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และ มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติ 4) ควรส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด การระบุขั้นตอน หรือวิธีการทำงานที่หลากหลาย เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของประเด็นการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า มีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปได้ ดังนี้ 1) ควรมีระบบการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และต่อเนื่อง 2) ควรมีการพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และประเมินได้ตรงตามสภาพจริง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างตรงเป้าหมาย และเห็นผลเป็นรูปธรรม 3) ควรร่วมกันนำผลค่าเป้าหมาย/ผลจากการดำเนินงานมาสรุป โดยจัดเป็นการประชุม แต่ละปีการศึกษา

2.5 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของประเด็นการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปได้ ดังนี้ 1) ควรมีการพัฒนาระบบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จหรือไม่ 2) ควรมีกระบวนการติดตาม ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน 3) ควรมีการสะท้อนผลการประเมิน ติดตาม เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่พบได้ 4) ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานได้ หากพบข้อบกพร่อง ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการ

2.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของประเด็นการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง พบว่า มีประเด็นที่วิเคราะห์และสรุปได้ คือ 1) ควรมีการนำผลการประเมินมาสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จ ของการบริหารจัดการการศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษา 2) ควรมีการเปิดเผยข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล 3) ควรนำผลการรายงานมาวิเคราะห์เนื้อหา หาแนวทางพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาต่อไป 4) ควรมีการรายงานผลกสนดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยมีประเด็นนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวมพบว่า ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.70 รองลงมาคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.68 และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ 4.66 ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในถือเป็นกฎกระทรวงที่กระทรวงศึกษาธิการได้บัญญัติไว้ให้สถานศึกษาดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ได้มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการ ประกันคุณภาพการศึกษาปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกตามแนวคิด หลักการว่าสถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นจะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วย รายละเอียดการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จะเห็นได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินภายนอก อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี จากการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลากว่า 20 สะท้อนให้เห็นถึง

นโยบายการจัดการศึกษา การไม่นำเอาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาบังคับใช้อย่างเต็มศักยภาพจึงทำให้คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา และสถาบันการศึกษาล้มเหลว ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับแนวดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ มาหะมะบาคอรี มาซอ (2564) ได้ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา และ 3) เพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ทดสอบค่าเอฟ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบการบริหาร งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นตัวแปรเพศในด้านการประเมินผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตัวแปร ตำแหน่ง ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า 1) ผู้บริหารไม่สำรวจปัญหาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ความ

เข้าใจเรื่องระบบประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) การดำเนินกิจกรรมโครงการไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนข้อเสนอแนะพบว่า 1) ผู้บริหารควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และ 3) ควรเผยแพร่ ผลการประเมินตนเองเพื่อการพัฒนา

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีจำนวนร้อยละปัญหาสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนพัฒนาฯ สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.46 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ สถานศึกษาส่วนมากมีการบริหารจัดการภายใน จึงอาจขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณนี กุลโสภิส (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 ทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ คือ 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง 2. มาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและยึดหลักการจัดการศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมโดยที่ผู้บริหารมีการบริหารจัดการงานโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ทำให้มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอลเลียท (Elliont, 1994) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการกระจายอำนาจในโรงเรียนเพื่อกำหนดคุณภาพในโรงเรียน จุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ครู และอาจารย์กับการรับรู้ของครูใหญ่เกี่ยวกับความร่วมมือกันและการตัดสินใจร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อคุณภาพ

โรงเรียนผลการวิจัยพบว่า การเพิ่มความร่วมมือและการตัดสินใจร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อคุณภาพในโรงเรียนและเสนอแนะองค์ประกอบในการจัดโครงสร้างและการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะประกอบด้วยการวางแผนล่วงหน้า การวัดผลการได้รับความสนับสนุนช่วยเหลือการนำความร่วมมือและการกระจายอำนาจในโรงเรียนไปใช้

เอกสารอ้างอิง

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, สำนักงาน. (2563). *ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา.* กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.

_____. (2565). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR).* กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 สิงหาคม 2542 หน้า 2.

ทดสอบทางการศึกษา, สำนัก. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.* กรุงเทพฯ: เอ็น. เอ. รัตนะเทรดดิ้ง.

Cohen, J., & Uphoff, N. (1995, August). Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity through Specificity. *World Development,* 2(8), 213-235.

Elliont, D. C. (1994, October). Collaborative, Decentralized Management and Perceptions of Quality Schooling Outcome, *Dissertation Abstracts International,* 52(10), 221-223.

Krejcie, R. V. & Mogan, D. W. (1970, January). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement,* 30(3), pp. 607-610.